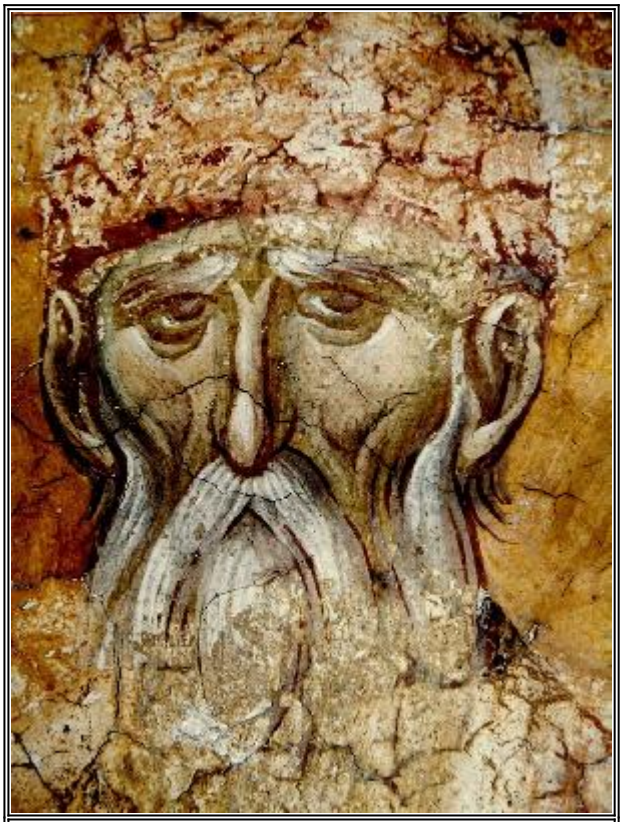
15.01.2013 г. / 17:11:11

Вяра

28.01 по еретическия, †15 януари по православния календар - Светиите Павел Тивейски и Иоан Колибар

Житие на преподобния наш отец Павел Тивейски († 341 г.)

Свети преподобни Павел Тивейски. Фрагмент от стара стенопис. Косово. Сърбия

Когато живеел с учениците си в Египетската пустиня, преподобният Антоний веднъж помислил, че едва ли има друг монах, който да е така съвършен като него, преди него да се е заселил в пустинята и да е избрал такъв уединен живот. Той сам впоследствие разказвал, че веднага във видение чул глас:

- Антоний! Има един раб Божий, който дойде тук преди тебе и който е по-съвършен от тебе. Ако искаш, можеш да го

намериш далеч в пустинята, но иди при него по-скоро, преди той да премине при Господа.

Като чул това и дошъл на себе си, старецът веднага взел тоягата си и побързал към пустинята, пламенно желаейки да види онзи, за когото му разкрило видението. Било обедно време и станало толкова горещо, че от слънцето се нагорещили и скалите. Старецът изнемогвал телом, но духът му бил бодър и той не си и помислял да се върне назад. Макар и да не знаел накъде да върви, той останал твърд и си казвал:

- Вярвам, че Бог ще ми покаже Своя раб, както обеща.

Преминавайки през суровата и недостъпна пустиня, старецът не виждал нищо, освен следи на диви животни. Той вървял вече втори ден и като прекарал втората нощ в молитва, не знаел накъде да върви по-нататък. На сутринта на третия ден той видял една вълчица, която вървяла по билото на планината и виела. Той я последвал от разстояние и стигнал до пещерата, в която живеел светият Божий угодник Павел. Старецът се зарадвал, но обитателят на пещерата го забелязал и затворил вратата. Свети Антоний се приближил и почукал, но не получил отговор и останал отвън. Като видял, че не му отварят, той паднал пред входа на пещерата и се молел до шестия час, за да се сподоби да влезе вътре и да види онзи, когото намерил с толкова труд.

Светият казвал:

- Отвори ми, рабе Христов, отвори ми! Бог ти е открил кой съм и защо съм дошъл. Зная, че съм недостоен да зърна твоето свято лице, но няма да си отида, докато не те видя. Не се скривай, щом Бог ми откри за тебе. Ти приемаш зверовете, защо отхвърляш човека? Дълго те търсих и ето, чакам да ми отвориш. Ако не сториш това, ще умра на прага ти и тук ще погребеш тялото ми.

И много друго му говорел той и със сълзи го укорявал за строгостта му. Тогава Божият угодник му отговорил отвътре:

- Може ли да се моли със заплахи или да се укорява със сълзи? Учудваш се, че не ти отварям - то е, защото се хвалиш, че си дошъл тук да умреш.

С тези думи светият отворил вратата и те се прегърнали и целунали, като се нарекли по име, защото Бог им открил името на другия. Когато седнали, преподобният Антоний казал:

- Радвай се, Павле, жителю на тази пустиня, който си избран съсъд и огнен стълб!

Свети Павел отговорил:

- Добре стори, че дойде, слънце, просвещаващо цялата вселена, наставник на спасяваните и Божии уста, ти, който си населил пустинята и си прогонил от нея дявола! Но защо си предприел този тежък труд заради мене, грешния и нищожен човек? Ето, ти виждаш немощен старец с бели коси, виждаш човек, който е готов да се превърне в прах и тление. Но любовта не познава прегради и ти си тук. Кажи ми как живеят сега хората, какво става в света? Има ли още идолопоклонници и продължават ли гоненията на вярващите?

- По твоите молитви - отговорил свети Антоний - светът пребивава в благополучие, гоненията престанаха и Църквата прославя Истинския Бог. Но понеже спомена за гоненията, разкажи ми за себе си и ми открий каква е причината да оставиш света и да дойдеш в тази далечна пустиня?

- Роден съм в Тиваида - започнал разказа си свети Павел. - Имах сестра, която родителите ми омъжиха още докато бяха живи. Те бяха православни, дадоха ми светско образование, но ме наставиха и в истините на православната вяра. Преди да

умрат, разделиха между нас богатото си имущество. След смъртта им, мъжът на сестра ми от алчност намисли да присвои моята част и понеже бях християнин, реши да ме предаде на нечестивия княз, за да ме погуби и да завладее наследството ми. Тогава царуваше Деций. Той преследваше всички християни и от страх пред мъченията, които измисляше, трепереше цяла Тиваида. По това време нечестивите гонители хванаха един християнски юноша. Дълго го мъчиха да се откаже от Христовата вяра, но напразно. Накрая го заведоха в една разцъфтяла и благоуханна градина, сложиха го в разкошна постеля и завързаха ръцете и нозете му за нея. После всички излязоха от градината и доведоха една девойка, за да го съблазни към грях. Безсрамната девица прегръщаше и целуваше юношата, стараейки се да го прелъсти. Доблестният страдалец, като видя опасността от плътско прелъстяване, отхапа езика си и го изплю в лицето на блудницата. Със страшната болка той победи страстта в себе си, кръвта му покри лицето и дрехата на блудницата, а той с помощта на Христовата благодат, устоя в чистота. Друг юноша, останал твърд в християнската вяра, след много мъчения беше подложен на такова страдание: свалиха дрехите му, намазаха тялото му с мед и го оставиха вързан на слънчевия пек. Мъчителите се надяваха, че жилен от пчели, оси и стършели, той няма да претърпи и ще се съгласи да принесе идолска жертва. Но макар тялото му да бе изпохапано и покрито с кръв така, че той беше изгубил човешкия си вид, мъжественият страдалец не се отрече от Христа. Като видях всичко това, а също и все по-голямата злоба на мъжа на сестра ми, която не можаха да укротят нито нейните сълзи, нито роднинските връзки, аз му оставих всичко и избягах в пустинята. Намерих тази пещера, в която има извор на чиста вода, и разбрах, че Сам Господ ми посочва да остана в това място. Заселих се тук и живея, като се храня с плодовете на финиковото дърво и си приготвям дрехи от

листата му.

Докато светият разказвал това, долетял гарван с парче хляб в клюна си. Той го оставил пред тях и отлетял. Като видял изумлението на блажения Антоний, свети Павел казал:

- Многомилостивият и човеколюбив Господ праща обяд на Своите раби. Ето вече шестдесет години получавам по половинка хляб. Но по случай идването ти Христос удвои дара Си и прати на воините Си цял хляб.

Великите Божии угодници започнали да молят един другиго да благословят и преломят хляба, като всеки поставял другия по-високо от себе си. Свети Павел искал да почете преподобния Антоний като гост, а той пък - стопанина на дома и по-стария на години, и те дълго спорили с любов. Накрая блаженият Павел взел хляба от едната страна, а другата сложил в ръката на преподобния Антоний, хлябът веднага сам се преломил по средата и всеки получил по една половина.

Христовите раби седнали около извора и се наситили. После пили от чистата и вкусна вода. Те възнесли благодарствена молитва и беседвали цялата нощ до сутринта. Когато слънцето изгряло, свети Павел казал на авва Антоний:

- Брате мой, отдавна зная, че живееш в тази пустиня. Бих искал да живея с тебе и заедно да служим на нашия Владика, но тъй като наближи кончината ми, която винаги очаквах с радост, защото “желая да се освободя и да бъда с Христа”, Господ те прати да погребеш смиреното ми тяло и да го положиш в земята.

Като чул това, Антоний възкликнал със сълзи:

- Не ме оставяй сам, отче, вземи ме със себе си!

- Ти трябва да се грижиш не за себе си - отговорил свети

Павел, - а за благото на ближния. Ако за тебе благото е да се освободиш от тежестта на плътта и да последваш Агнеца на небесата, то ползата на останалите братя иска ти да ги наставляваш и укрепяваш. Моля те, иди по-скоро в своя манастир и донеси мантията, която ти подари епископ Атанасий, за да покриеш с нея тялото ми.

Свети Павел молел за това не защото имал нужда от мантия. Той не се грижел дали гола, или покрита ще бъде положена в земята тленната му плът, която толкова дълго обличал с палмови листа, а искал душата му да се раздели с тялото в безмълвно уединение и затова отпращал преподобния Антоний в манастира.

Свети Антоний бил много учуден, когато чул за мантията на архиепископа. Виждайки в Павел като че Самия Христос и почитайки пребиваващия в него Бог, той не се осмелил да му възразява. Мълчаливо и със сълзи целунал очите и ръцете му, а после побързал да изпълни заповедта. Въпреки волята си той се отправил в манастира, изнемогвайки телом, но духом побеждавайки немощите на своята старост. Когато се приближил към килията си, двама негови ученици го срещнали и го попитали:

- Отче, къде беше толкова време?

- Горко ми, деца мои - отговорил Антоний, - горко на мене, мнимия монах. Аз само се наричам такъв, но видях човека, който наистина е Илия, Иоан в пустинята; наистина видях Павел в рая.

Учениците започнали да го молят да им разкаже за него, но той замълчал, закрил с ръка уста и казал:

- “Всичко си има време… време да мълчиш, и време да говориш”.

Той взел мантията и без изобщо да си почине и да вземе храна за из път, тръгнал обратно в пустинята, защото се страхувал, че ако се забави, няма да види блажения Павел жив.

На следващия ден, в третия час, докато вървял през пустинята, авва Антоний видял във въздуха ангелски чинове и ликове на пророците и апостолите, а сред тях - душата на свети Павел, която, сияейки като слънце, се възнасяла на небето. Свети Антоний паднал на земята, посипал главата си с пясък и с ридание възкликнал:

- Защо ме остави, Павле? Защо си тръгваш без последно целование? Дълго не знаех за тебе, а когато те познах, ти ме оставяш!

Впоследствие блаженият Антоний разказвал, че преминал останалата част от пътя толкова бързо, сякаш летял с крила по въздуха и дори не чувствал земята под краката си. Скоро той стигнал пещерата и като влязъл в нея, видял светеца да стои на колене с вдигнати нагоре ръце и лице. Като си мислел, че старецът е жив и се моли, той също застанал на молитва. Изминал час, но като не чул и дума от свети Павел, нито молитвени въздишки, блаженият Антоний се приближил, видял, че той е мъртъв и разбрал, че и след смъртта тялото на светия мъж въздава поклонение на Бога, пред Чието лице всичко е живо. Той дълго плакал и целувал светото тяло на преподобния, после го завил в мантията, която донесъл, и по християнския обичай започнал да пее псалми. Но не знаел как да погребе светеца, защото не донесъл със себе си нищо, с което да изкопае гроб.

- Дали да се върна в манастира? - размишлявал свети Антоний. - Но дотам има три дни път. По-добре да остана тук и да умра, като предам духа си близо до Твоя воин, Христе Боже!

Тогава от пустинята се показали два лъва, които с рева си сякаш плачели за загубата на светия. Свети Антоний отначало се уплашил, но после се удивил, като видял, че кротките като агнета зверове легнали до тялото на светия. А те започнали с ноктите си да ровят земята, изкопали доста дълбока яма и после отново легнали до тялото с ръмжене, като че прощавайки се със светеца. След това се приближили до преподобния Антоний и започнали да ближат ръцете и нозете му, сякаш молели за благословия и молитва. Като видял, че и зверовете се прекланят пред Бога, преподобният прославил Христа и казал:

- Господи, без Твоята воля не пада и лист на земята, нито птица. Благослови, както Ти бъде угодно, тези зверове.

После посочил с ръка пустинята и заповядал на животните да вървят натам. Когато те се скрили, авва Антоний погребал честното тяло на светия и преподобен отец Павел, първия пустинник, който починал на 113 години. Цялата нощ след погребението преподобният Антоний прекарал над гроба на светеца в сълзи и молитви.

На сутринта тръгнал обратно към манастира си, като взел неговата дреха, изплетена от палмови листа. В обителта си той подробно разказал всичко на учениците си за тяхно назидание, а дрехата на свети Павел пазел и почитал толкова, че я обличал само два пъти годишно: на Великден и на Петдесетница.

По светите молитви на преподобните отци Павел и Антоний да сподоби и нас с жребия на Своите угодници нашият Господ Христос, на Когото с Отца и Светия Дух чест и слава во веки. Амин.

Тропарь преподобному Павлу Фивейскому, глас 8

В тебе́, о́тче, изве́стно спасе́ся, е́же по о́бразу:/ прии́м бо крест, после́довал еси́ Христу́,/ и де́я учи́л еси́ презира́ти у́бо плоть, прехо́дит бо,/ прилежа́ти же о души́, ве́щи безсме́ртней.// Те́мже и со А́нгелы сра́дуется, преподо́бне Па́вле, дух твой.

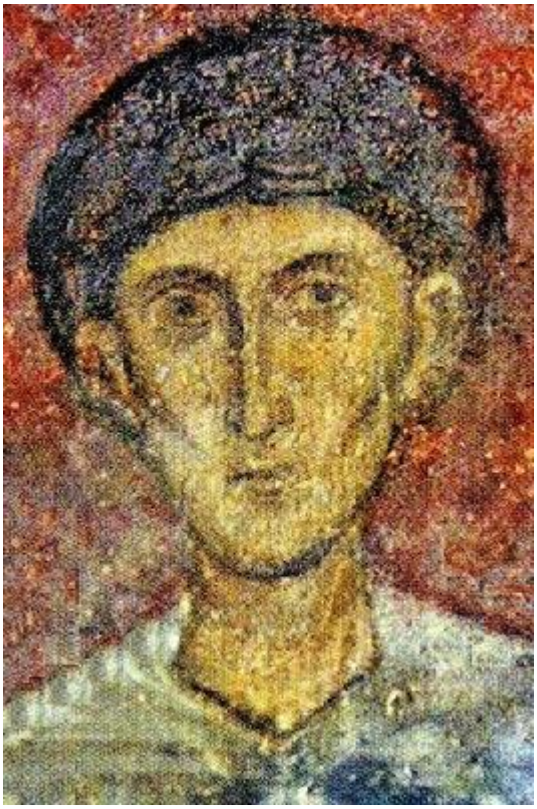
Перевод: *В тебе, отче, точно сохранилось то, что в нас по Божию образу: ибо взяв свой крест, ты последовал за Христом, и делом учил пренебрегать плотью, как преходящей, заботиться же о душе, творении бессмертном. Потому и радуется с Ангелами, преподобный Павел, дух твой.*

Кондак преподобному Павлу Фивейскому, глас 3

Я́ко свети́ло незаходя́щее мы́сленнаго Со́лнца,/ соше́дшеся, днесь восхва́лим в пе́снех:/ возсия́л бо еси́ су́щим во тьме неразу́мия,/ вся возводя́ к Боже́ственней высоте́,// фиве́ев украше́ние, Па́вле преподо́бне, отце́в и по́стников тве́рдое основа́ние.

Перевод: *Как свет немеркнущий духовного Солнца, собравшись, сегодня прославим в песнопениях, ибо воссиял ты всем, находящимся во тьме неразумия, всех возводя к Божественной высоте, Фиваиды украшение, Павел преподобный, отцов и постников твердое основание.*

Житие на преподобни Иоан Колибар († V в.)

Свети преподобни Иоан Колибар. Фрагмент от стара българска стенопис

При царуването на Лъв Велики в Константинопол живеел богатият и знатен сановник Евтропий със съпругата си Теодора. Той имал трима сина, двама от които били на царска служба и вече били достигнали големи чинове, а третият, най-младият, на име Иоан, се обучавал в различни науки. Още когато бил на дванадесет години, той се отличавал значително от връстниците си и дори учителите се удивлявали на неговите способности и необикновеното за възрастта му развитие. Той преуспявал не само в светското, но и в духовното любомъдрие. Под благодатното действие на Светия Дух, той растял кротък, незлобив и скромен. След края на уроците той прекарвал времето си не в игри, присъщи на детската възраст, а в четене на свети боговдъхновени книги и усърдно посещавал църковните богослужения. Сърцето му било стоплено от любов към Бога и огънят на тази любов започнал да се разгаря в душата му със силен пламък.

Веднъж един монах влязъл в дома, в който се учел блаженият Иоан. Като го видял, юношата попитал:

- Откъде си, отче, и къде отиваш?

- Аз съм от обителта на Незаспиващите - отговорил монахът - и отивам в Иерусалим, за да се поклоня на светите места.

Сърцето на Иоан се развълнувало и той започнал да го разпитва за монашеския живот, за молитвата и поста, за непрекъснатото пение и други подвизи и трудове. Като видял благочестието и разсъдителността на момчето, монахът подробно му разказал за обичаите и устава на своя манастир.

А той го изслушал внимателно и казал:

- Отче, ще се завърнеш ли отново в манастира си, или ще останеш в Иерусалим?

- Моят игумен ми заповяда - отговорил той - да се завърна и ако бъде угодно на Бога, като се поклоня на светите места, веднага ще се върна обратно.

Тогава юношата го уловил за ръката и казал:

- Отче, искам да ти кажа нещо тайно.

После го отвел настрани и заговорил:

- Окажи ми милост и ме послушай. Силно желая да оставя суетния свят и да служа на Христа. Но родителите ми искат друго за мене. Те ме обичат повече от братята ми и се надяват да ми осигурят някаква високопоставена длъжност и да ме оженят. А аз, като слушах често в светата църква Божието слово и като четях свети книги, разбрах, че всичко светско е суетно и че е полезно само едно - да се отрека от света и да служа на Христа в монашески образ. Заклинам те в Бога, Който иска нашето спасение, когато се завърнеш, да ме

вземеш в твоя манастир.

От думите му монахът почувствал, че Сам Бог призовава юношата при Себе Си. Той обещал да го вземе в манастира си и те се разделили.

А блаженият Иоан, който желаел да живее според евангелските заповеди, започнал да умолява родителите си да му намерят Евангелие, за да се учи по него на Христовите слова и да се научи да върши делата, угодни на Христа. Родителите много се радвали, като виждали това усърдие на сина си към Божественото Писание. Те веднага наели един изкусен писар, за да изготви красив препис на Евангелието. После го обковали със злато и го украсили със скъпоценни камъни, та синът им да бъде привлечен към усърдното четене не само от сладостта на Христовите думи, но и от външната красота на книгата. Те я подарили на сина си, а той я приел с радост и започнал усърдно да чете. Сърцето му се услаждало от Христовите думи и разгаряйки се от ден на ден с все по-голяма любов към Бога, той с нетърпение очаквал завръщането на монаха, на когото разкрил тайната на сърцето си.

Изминало много време и монахът се върнал. Иоан го посрещнал с голяма радост.

- Ето, сине мой, върнах се, както обещах - казал монахът, - и ако искаш, ще те взема в своя манастир.

Блаженият Иоан отговорил:

- Благодаря на Бога, Който те върна в добро здраве и ме удостои отново да те видя. Готов съм за път. Но какво да правя, ако родителите ми не поискат да ме пуснат? Майка ми има много чувствително сърце и когато научи, че искам да ги оставя, ще започне да плаче, да ме удържа и така ще ми

попречи да изпълня желанието си. Умолявам те, отче, нека тръгнем тайно, та никой от роднините и познатите ми да не знае нищо за мен, нито закъде съм тръгнал.

- Сине мой, ще направим така, както искаш - казал монахът, - и нека Бог изпълни желанието на сърцето ти.

Те отишли на пристана, намерили кораб и започнали да молят собственика да ги откара в обителта на Незаспиващите. Но той им поискал много злато и заплащане за обратния път, защото се надявал, че корабът ще бъде нает за голям товар.

Иоан го попитал:

- Колко струва доставката на голям товар с кораба ти?

- Сто жълтици - отговорил собственикът.

- Изчакай три дни - помолил той - и аз ще го наема.

После Иоан и монахът си отишли, а когато останали насаме, юношата казал:

- Искат за превоза скъпо, но за мен е по-важно да замина тайно от родителите си. Затова ще ида при тях и ще ги помоля да ми дадат злато за някои нужди.

- Иди, сине мой - отговорил монахът, - и Господ да изпълни намерението ти, както Му е угодно.

Иоан отишъл вкъщи и казал на майка си:

- Майко, искам да те помоля за една милост, но не смея.

- Моли за каквото искаш, сине мой - отговорила тя.

- Всички мои другари в ученето - продължил Иоан - много пъти ме канят на гости, а аз нито веднъж не съм ги поканил при себе си и не съм отвърнал на гостоприемството им.

Срамувам се от тях и вече не мога да ходя на училище. Затова ви моля, дайте ми толкова пари, колкото ще са нужни, за да нагостя приятелите си.

- Почакай до сутринта - отговорила майката, - ще кажа на баща ти и той ще ти даде каквото искаш.

Тя предала молбата на съпруга си и от любов към сина си той му дал сто жълтици. Това станало по Божия промисъл, за да се изпълни доброто намерение на младежа.

Като дал на сина си злато, бащата го поверил на надзора на един верен слуга и му заповядал да проследи момчето да не харчи без нужда. Иоан отишъл с него на брега и казал:

- Нека да потърсим и да купим хубава риба.

Когато наближили кораба, той пратил слугата в училището с думите:

- Иди и виж дали са се събрали другарите ми, а после се върни при мене.

Слугата тръгнал, а Иоан с монаха се качили на кораба, дали на собственика парите и отплавали от брега. Юношата взел със себе си Евангелието, подарено от родителите, и се утешавал по пътя с четене.

Слугата се върнал от училището, дълго търсел Иоан на брега, но като не го намерил, решил, че той се е върнал вкъщи. Тогава отишъл при господарите си и запитал за момчето. Веднага започнали да го търсят навсякъде, но не го намерили, макар че обиколили Цариград и околностите му. В дома на Евтропий плачели горчиво за възлюбения син.
Междувременно Бог явно помагал на Иоан по пътя: Той пратил на кораба попътен вятър и скоро пътешествениците стигнали до обителта на Незаспиващите. Монахът разказал на

игумена Маркел и братята всичко, което знаел за момчето, а също и с каква вяра и ревностно усърдие той се стреми да приеме монашески образ и да служи на Господа.

Игуменът видял, че Иоан е много млад, и му казал:

- Сине мой! Няма да имаш сили да носиш монашеските подвизи и да пазиш строгите пости, защото си още млад. Освен това ние имаме обичая да не приемаме веднага всеки, който се стреми към монашеското звание, а чак след като дълго изпитваме искреността на намерението му и усърдието му в подвизите на благочестието. Затова, ако искаш да преминеш монашеското служение, трябва първо да поживееш с нас без пострижение, да опознаеш нашия живот и да изпиташ дали ще имаш сили за такива трудове.

Блаженият Иоан паднал в нозете на игумена и горчиво заплакал:

- Умолявам те, отче, да ме сподобиш с пострижение веднага. Гледай не младостта, а усърдието ми, защото с цялото си сърце се стремя да се удостоя да приема ангелския образ. Не отхвърляй молбата ми и заради Пресвета Единосъщна и Животворяща Троица ме приеми като монах в твоята обител.

Трогнат от усърдието и сълзите на младежа, живо усещайки благодатта на пребиваващия в него Свети Дух, игуменът се съгласил да го приеме и да му даде пострижение, а после му заповядал да премине всички степени на монашеското послушание и да се учи от опитните старци.

Желанието на Иоан най-сетне се изпълнило и той с ревност и смирение изпълнявал всичко, което му заповядвали. Преуспявайки постепенно в подвизите, скоро достигнал такова съвършенство в добродетелта, че надминал и онези, които приели монашество преди него, за всички станал пример за

непрестанна молитва, кротко послушание и търпеливо понасяне и на най-строгия пост. Често пъти много дни той не вкусвал нищо, освен когато се причастявал с пречистите и животворящи Христови Тайни, и така поддържал тялото си. Учудвал се и самият игумен и му казвал:

- Сине мой! Защо толкова млад поемаш такива подвизи? Гледай от неумерен пост съвсем да не изгубиш телесни сили, да не повредиш здравето си и така да станеш неспособен за по-нататъшни подвизи и служение за слава на Христа.

Покланяйки се според обичая си със смирение на игумена, блаженият отговорил:

- Свети отче, прости на негодния раб и се помоли за мене, ленивия и малодушния, та Господ да ме укрепи за подвизи и да помогне на моята слабост.

В такива трудове блаженият живял в обителта шест години. И ето че против него въстанал врагът и ненавистникът на всяко добро - дяволът. За да отслаби силата му за по-нататъшни подвизи, за да затрудни и възпрепятства доблестното му преуспяване в изпълнението на Господните заповеди, той събудил у него мисъл за родителите му и накарал сърцето му да се мъчи от жалост и от спомените за голямата родителска обич. Дяволът започнал да му внушава такива мисли: “Какво ли правят родителите ти без теб? Как ли скърбят, тъгуват и плачат, защото напусна дома, без да им кажеш. Плаче баща ти, ридае майка ти, скърбят братята ти, тъгуват за тебе роднини и познати, в скръб пребивава цялата ти бащина къща.” Лукавият му припомнял богатството и славата на родителите му, почестите, на които се радват братята му, и други суетни земни блага. Той го смущавал с такива мисли денем и нощем, така че накрая телесните сили на Иоан отслабнали прекомерно и той бил едва жив. От голямото въздържание, от монашеските подвизи и от

вътрешните мъчителни мисли тялото му изсъхнало като чиреп, и плътта му станала като тръстика, люлеена от вятъра.

Игуменът виждал, че Иоан слабее с всеки изминат ден и накрая му казал:

- Не ти ли казвах, сине мой, че Бог не търси от рабите Си неумерен труд, а иска всеки да служи за слава на Неговото свято име според силите си. Тогава ти не ме послуша и ето те сега изнемогнал от неумерен пост и непосилни трудове.

- Не постът ме изсуши, отче - отговорил Иоан, - и не трудовете ме изнуриха, а мислите, внушавани от лукавия, които вече дълго време ме измъчват ден и нощ.

И той изповядал пред него помислите за родителите и дома си.

Игуменът казал:

- Чедо, не ти ли казах преди, че монашеските подвизи са тежки, че ние понасяме и трудове, и вражески нападения и неописуеми изкушения?

После игуменът се просълзил и дълго плакал за Иоан. А Бог, Който всичко обръща за полза, с особено тайно въздействие върху сърцето на игумена му внушил да не възпира Иоан да отиде при родителите си, за да направи по-късно в него дивни Своите желания. Игуменът благословил Иоан да върви където иска, но го увещавал внимателно да избягва мрежите на врага и да пази непорочността си.

- Макар и да ида при родителите си - отговорил Иоан - с Божията помощ и вашите молитви, там ще съкруша главата на моя враг и ще покажа безсилието му.

После отишъл в килията си, за да се приготви за път. А подготовката била само сълзи, сърдечни въздишки и

коленопреклонни молитви Господ да не даде на врага да възтържествува, а както Сам знае и иска да насочи пътя му по Своята блага и всесъвършена воля. На следващата сутрин той отишъл при игумена, паднал в нозете му и започнал да го умолява да не се гневи, задето напуска манастира, а да го напътства с отческата си благословия и със свети молитви.

Игуменът събрал всички братя и като обявил, че Иоан иска да ги напусне, им заповядал да се молят за него. Сбогувайки се с братята, блаженият казал:

- Зная, че дяволът иска да ме накара да напусна съвсем това свято място под предлог, че желая да видя родителите си. Но се надявам на Бога и на вашите свети молитви, че и родителите си ще видя, и с дявола ще се преборя, като победя неговото прелъстяване.

После всички отишли в църквата и там със сълзи се помолили за него. Игуменът го благословил и казал:

- Иди, сине мой, в името на Отца и Сина и Светия Дух, и нека нашият Господ Иисус Христос те съпътства и насочва пътя ти по Своя воля.

Благословили го и останалите отци, а Иоан целувал всички и казвал:

- Да ви спаси Господ, отци и братя, да спаси вашата благословена дружина от добри подвижници. Вие ме приехте с любов, а аз поради недостойнството си се лишавам от съжителството с такива богоугодни мъже.

С тези думи напуснал манастира и тръгнал на път.

Когато се отдалечил на около един стадий, той се обърнал, погледнал манастира и горчиво заплакал, паднал на колене и обливайки земята със сълзи, се молел на Бога. След това

станал и се отправил на път, поверявайки се на Бога и възлагайки надеждите си на Неговия промисъл и покровителство. По пътя той срещнал един дрипав просяк, спрял го и казал:

- Брате, виждам, че дрехите ти са много вехти и скъсани. Моля те, дай ми ги, а ти вземи моите, те се по-добри.

Просякът се зарадвал, свалил вретището си и го дал на Иоан, а той му дал своите дрехи.

Когато наближил Цариград, преподобният видял отдалеч дома на своите родители, паднал по очи и започнал да се моли:

- Господи Иисусе Христе, не ме оставяй!

Било вечер и той останал да чака настъпването на нощта. В полунощ приближил портите на родителския дом, отново паднал на земята и се помолил:

- Господи Иисусе Христе! Ето дома на моя баща, който толкова копнеех да видя. Не ме лишавай заради него от Твоята благодат. Моля те, Владико, дарувай ми свише помощ и сила да победя дяволското изкушение, не допускай врагът да тържествува над мене и моето падение, но ми помогни доблестно да завърша на това място живота си.

Така се молел до разсъмване. На сутринта вратите се отворили и излязъл управителят на дома. Като видял дрипавия просяк, той попитал:

- Кой си ти и как се осмели да дойдеш тук? Върви си по-скоро, защото сега ще излязат господарите ми.

- Както виждаш - кротко му отговорил Иоан, - аз съм просяк и няма къде да се подслоня. Затова те моля, господине, съжали ме и не ме прогонвай, а позволи да остана в тоя ъгъл. На

никого няма да сторя зло, а ти ще получиш милост от Бога, ако ме съжалиш и ми позволиш да остана.

Управителят се съжалил над клетника и го оставил. След малко излезли от къщата и родителите на Иоан и тръгнали към царския дворец. Като ги видял, блаженият заплакал и си казал наум:

- Желанието ми най-сетне се сбъдна - аз виждам родителите си. Но няма да се радваш, дяволе, защото по благодатта на моя Господ смятам за нищо огнените стрели, които си обърнал против мене.

И отново от цялата си душа викнал към Бога:

- Господи Иисусе Христе, не ме оставяй до края!

Блаженият Иоан останал да лежи в ъгъла пред портите като Лазар или като Иов на гноището. Баща му видял, че пред дома им има един просяк и започвал да му праща храна от своята трапеза, като казвал:

- Голямо е търпението на този човек, останал без подслон, той понася студ и зной, сняг и дъжд. Наистина, такива наследяват Царството Небесно. Заради него Бог може би ще спаси и нас и затова го е пратил, та като му оказваме милост, и ние да се удостоим да бъдем помилвани от Господа. Кой знае, може би същата нищета понася сега и нашият възлюбен син Иоан, а ние дори не знаем къде е. Ние правим за този просяк това, което бихме желали други да правят за сина ни.

Веднъж майката на Иоан излязла от къщата и видяла просяка да лежи в купчина тор, загърнат в дрипите си. Това ѝ се сторило толкова отвратително, че казала на слугите:

- Махнете този гнусен човек, защото не мога да минавам и да го гледам как лежи тук.

Слугите веднага го повлекли и го оставили на друго място. Сега блаженият можел само отдалеч да гледа портите на бащиния дом. Веднъж той видял управителя да излиза, повикал го и казал:

- Умолявам те, господине мой, както от самото начало беше милостив към мене, така и сега ме съжали и ми направи малка колиба, за да не ме вижда господарката и да имам поне някакво убежище от студа.

Управителят изпълнил молбата му и скоро построил една колиба, в която светият се заселил, прекарвайки цялото си време в молитва към Бога. Веки ден баща му изпращал храна от своята трапеза. Иоан я приемал с благодарност, но я раздавал на другите просяци, а сам винаги понасял глад и жажда и от това безмерно въздържание и пост толкова отслабнал, че се броели ставите и костите му.

Цели три години той търпеливо понасял такъв живот, скривайки от родителите си, че е техният син. След три години преблагият и човеколюбив наш Господ Иисус Христос, виждайки смирението и търпението на Своя раб, отредил да сложи край на бедствията и трудовете му. Той му се явил във видение и казал:

- Радвай се, Иоане, задето се уподоби на Моя възлюбен ученик Иоан и като него остави всичко и Ме последва в чисто девство. Ето, вече наближава краят на живота ти и свършват твоите големи страдания: след три дни ще дойдеш при Мене и ще наследиш покоя на праведниците.

След като дошъл на себе си, Иоан започнал със сълзи да се моли на Господа и казал така:

- Благодаря ти, Господи Боже мой, че искаш да даруваш на мене, недостойния, покоя на праведниците. Моля те, Владико,

спомни си и за моите родители, помилвай ги по Своята велика милост и очисти греховете им, защото само Ти си благ и многомилостив.

После повикал управителя на дома на своите родители и му казал:

- Господине, от самото начало досега ти беше милостив към мене, бъди милостив и до края. Моля те за едно - иди и кажи на господарката си така: просякът, когото заповяда да прогонят от портите, те умолява да не се гнусиш от него и заради Владиката Христа да благоволиш да дойдеш при него, защото трябва нещо да ти каже.

Слугата предал на господарката си неговите думи, а тя казала:

- Какво има да говори с мене? Не мога дори да го погледна, а той иска да беседваме.

Тя казала за това на мъжа си, а той започнал да я убеждава:

- Иди, жено, не се гнуси от нищите, защото Сам Бог ги е избрал.

Но тя не го послушала и не пожелала да отиде. Преподобният Иоан отново пратил да предадат:

- След три дни ще умра и ако не дойдеш да се видиш и да говориш с мене, после ще съжаляваш много.

Тя започнала да се колебае дали да отиде, но не толкова за да изпълни желанието му, колкото от любопитство, и победила нерешителността си едва когато чула, че смъртта му наближава. Тогава излязла от дома и заповядала на слугите си да донесат и положат нищия пред нея, защото преподобният Иоан вече не можел да ходи. За да не го познае, той закрил лицето си и заговорил:

- Госпожо, скоро ще престана да се нуждая от приюта и помощта, която ми оказвате, а за вас е приготвена награда заради милостинята, по словото на Господа в евангелието: “доколкото сте сторили това на едного от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили”. Поради бедността си аз нямам никакво имущество и искам да ти оставя благословията си. Но преди това те моля да се закълнеш, че ще изпълниш каквото ти кажа и тогава ще получиш благословията ми.

Тя дала дума да изпълни всичко каквото пожелае. Тогава преподобният Иоан казал:

- Моля те да се разпоредиш след смъртта ми да ме погребат на същото това място, където стои колибата ми. Не позволявай да ме покрият с никакви други одежди, освен с тия дрипи, които нося сега, защото не заслужавам по-почетно място и по-хубави дрехи.

После извадил от пазвата си Евангелието, подал ѝ го и казал:

- Нека това бъде утешение в този живот и добър път към вечността за тебе и твоя мъж, моя господин.

Тя взела Евангелието и започнала да го разглежда, да го обръща от всички страни, като си мислела: “Колко прилича на онова Евангелие, което мъжът ми направи за нашия син!”

После отишла и го показала на мъжа си. Той го познал и възкликнал:

- Това наистина е Евангелието, което подарихме на възлюбения ни син. Нека да отидем и да го попитаме откъде го има и дали не знае нещо за нашия син Иоан!

Родителите отишли при преподобния и започнали да го разпитват:

- Заклинаме те в Света и Живоначална Троица, кажи ни откъде имаш това Евангелие и къде е синът ни Иоан?

А той повече нямал сили да скрива мъката на сърцето си и да сдържа сълзите си и казал:

- Аз съм вашият син Иоан и това е същото Евангелие, което ми подарихте. Виновен съм за вашата скръб, но това Евангелие ме научи да обичам Христа и търпеливо да нося благото Му иго.

Като чули това, те паднали пред постелята му, прегръщали го и дълго плакали. Сърцата им били преизпълнени от радост, задето най-после са намерили любимия си син и се съкрушавали от това, че го виждат в такава нищета и бедност, че не са го познали, докато лежал пред портите им. Всички съседи, приятели и познати се събрали в дома им. Слухът за завръщането на Иоан се разнесъл из целия град и всички прославяли Бога и се учудвали на станалото. А преподобният предал духа си в Божиите ръце. На Бог било угодно животът на блажения Иоан и при самата му кончина да остане неосквернен от светски почести и несвързан с родителската любов. Господ именно затова побързал да го вземе при Себе си, за да влезе той в небесното жилище чужд от света и светските привързаности. Майка му забравила клетвата си, свалила вретището му и го облякла в златоткани дрехи. Но неочаквано веднага паднала разслабена и опасно се разболяла. Евтропий казал на жена си:

- Трябва да изпълним волята на сина си, защото той не иска да го погребваме в скъпи одежди.

Свалили скъпите дрехи от тялото на преподобния и облекли дрипите му. Теодора, майката на Иоан, веднага се изцелила и отново станала здрава. Родителите му погребали честните и свети мощи в колибата, в която живял. Над гроба му по-късно

те направили църква и голяма странноприемница, а цялото си имущество пожертвали за прехрана и грижи за странници и нищи. Скоро след това и те починали в мир и били погребани в църквата, която построили над гроба на сина си.

Такъв бил животът на светия и преподобен Иоан Колибар, такива били подвизите и трудовете, които поел заради Христа, и неговата борба с дявола, когото победил и се увенчал с пречестния небесен венец в Църквата на тържествуващите, по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь преподобных Павла Фивейского и Иоанна Кущника

глас 4

Боже отец наших,/ творяй присно с нами по Твоей кротости,/ не отстави милость Твою от нас,/ но молитвами их/ в мире управи живот наш.

Кондак преподобного Павла Фивейского

глас 3

Яко светило незаходящее мысленнаго Солнца,/ сошедшеся, днесь восхвалим в песнех:/ возсиял бо еси сущим во тьме неразумия,/ вся возводя к Божественней высоте,/ фивеев украшение, Павле преподобне, отцев и постников твердое основание.

Кондак преподобного Иоанна Кущника

глас 2

Возлюбив, премудре, нищету неокрадому,/ родителей твоих богатство возненавидел есй/ и, Евангелие в руках твоих держа,/ последовал еси Христу Богу, Иоанне,/ моляся

непрестанно о всех нас.

Ин кондак преподобного Иоанна Кущника

глас 2

Вышних улучити, премудре, желая,/ долу красных, мудре, преобидел есий/ и, Христу обнищавшему сообнищав,/ радуяся, последовал еси, Иоанне. К Нему же прилежно не престай моляся о всех нас.

Ин кондак преподобного Иоанна Кущника

глас 3

Уклонился еси житейскаго треволнения,/ и к пристанищу Божественному управил еси, блаженне, шествия своя,/ и источил еси исцеления, яко струи,/ верою и любовию, Иоанне, к тебе притекающим и вопиющим: предстани в День Суда восхваляющим светоносную память твою, отче,/ и страстей и мук избави.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017